

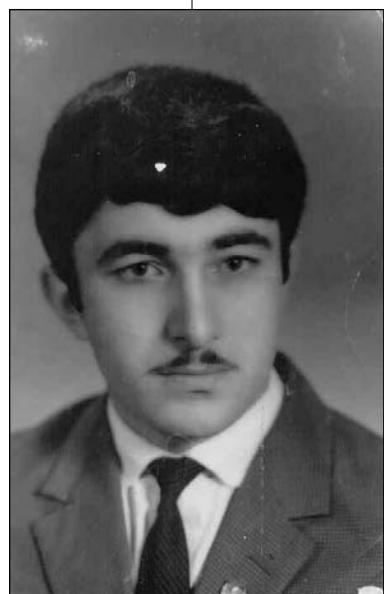

Kənddə yaşasa da, arzuları, məqsədləri böyük olub. Balaca, dəcəl kənd uşağı böyük ideyalar uğrunda mübarizə aparır və isteyinə çatır. Özünün də dediyi kimi, bir vaxtlar mal-qara otaran, pambıq yiğan, kənddə çöl həyatının bütün çətinliklərini çiyinlərdə daşıyan bu uşaq Azərbaycanda nazir səviyyəsinə qədər yüksəlib.

Müsahibimiz "İRŞAD" İsləm Araşdırıcıları Mərkəzinin direktoru, felsəfə elmləri doktoru, Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitesinin keçmiş sədri Rafiq Əliyevdir. Həmsöhbətimizin maraqlı, pozitiv, uğurlu həyat həkayəsinə nəzər salaq...

"INSAN HƏR ŞEYƏ QADİRDİR"

R.Əliyevin uşağı Ağdam rayonunun Quzanlı kənd sovetliyinin imamqulubəylə kəndində keçib. Çoxuşaqlı ailədə böyük. Özündən böyük qardaş emisinin işlədiyi Bərdə rayonunda təhsil aldığı üçün kənd həyatının bütün yükü yaşı az olmasına baxma-yaraq, onun üzərinə düşüb: "Kəndde mal-qaramız, qoyunlarımız var idi. Onları otarır, yemləyirdim. Orta məktəbə beş yaşı yarında getmişəm. Böyük qardaşımız birlikdə məni də məktəbə göndərirdilər ki, oxuyub-yazmağı öyrənirəm, növbəti il məktəbə hazırlıq gedim. Amma yaxşı oxuduğum üçün növbəti il birinci sinfə deyil, ikinci sinfə getdim. Məktəbimiz 7 illik idi, orta məktəb ise kənddən 4 km məsafədə yerləşirdi. Səhər saat 7-də evdən çıxır və bir saatə məktəbə çatırdım. Uşaqlıq həyatım çox çətin keçib. Amma öz gücüm bütün çətinlikləri dəf edirdim. Evdə qoca nənəm var idi, kişi xarakterli idi. Bezen gecə saat 4-də məni oydardı ki, gedək heyvanları yayılma çıxaraq. Malı otarıb evə gəlir, yuyunur, sonra məktəbə gedirdim. Uşaqlığımın əziyyətli keçməsi məndə belə bir inam formalasdırı ki, insan hər şeye qadırdı".

"HƏMİŞƏ HƏR YERDƏ BİRİNCİ OLMAQ İSTƏYİRDİM..."

Orta məktəbə tez getdiyi üçün universitet həyatına da 16 yaş tamam olmamış başlayıb. Özünün dediyi kimi, ele universitetdə böyüyüb: "Bakıya da ilk dəfə mehz bu yaşda geldim. O vaxta qədər Bakı haqqında çox eşimdim, amma görməmişdim. Fakültə seçimində məne istiqamət verən də yox idi. Özüm müəyyənləşdirdim və Şərqşünaslıq fakültəsinə səned verdim. O zaman akademik Aslan Aslanov imtahan komissiyasının sədri idi. Söyügedən fakültəye 50-dən çox sənəd verilmişdi, lakin 16 vakansı var idi. Cəmi 5 nəfer şərqşünaslığı qəbul oldu, onlardan biri də mən idim. Qalan bütün tələbələri ədəbiyyat fakültəsindən əla qiymətlərlə Şərqşünaslıq fakültəsinə keçirdilər. O tələbələr artıq 5-6 il ki, ədəbiyyat fakültəsinə gedib-galırdılar və məndən daha savadlı idilər. Sabir Rüstəmxanlı, Sabir Həsənov, Hidayət Orucov, Seyran Səxavət - onların hamısı əla qiymətlərlə bizim fakültəyə keçidilər. Biz isə orta qiymətlərlə qəbul olunmuşduq. Aramızdakı bu fərqli məni çox narahat edirdi. Onların səviyyəsinə çatmaq üçün ikiqat ar-tıq oxuyurdum. Hər zaman hər yerdə birinci olmaq isteyirdim. Bu fikir məndə uşaqlıqdan formalasdırı. O vaxtdan inanırdım ki, insan istəsə, hər yerdə birinci ola bilər".

"QALMAĞA YERİM YOXDU..."

Dərslər başladıqdan sonra həmsöhbətimiz yataqxana problemi yaşayıb. Lakin bu problemin də öhdəsindən özüne-məxsus əşyalarla galib: "O zaman rayondan gələndə özümüzə yorğan-döşək götürürdük. Mən də cılız uşaq idim, yorğan-döşəklə Bakıya gəldim, onlar bəlkə də mənim çəkimdən ağır idi. Demişdilər ki, yataqxana yer verəcəklər. Amma gəldikdən sonra yataqxanada yer olmadığı belli oldu. Yorğan-döşəyi çiyimə alıb imtahan komissiyasının sədri Aslan Aslanovun qəbuluna gəldim, lakin qəbulu buraxmadılar. Pal-paltarı kabinetin qapısının yanında qoyub mürküleyirdim. Saat 18:30 da kabinetdən çıxan Aslan müəllim məni gördü. Nə üçün burada otur-

"Həyat yoldaşımın kim olacağını bilmədən ayaqqabısına kimi almışdım"

Rafiq Əliyev: "Azərbaycanda pambıq yiğan, mal-qara otaran adam nazir səviyyəsinə gəlib çıxırsa, deməli, bu ölkədə ədalət var"

duğumu soruşdu. Yataqxanada yer olmadığını, vağzalda qalmaga ehtiyat etdiyimi bildirdim. Burada qalmaq üçün icazə istədim. O məni tanıdı. Soruşdu ki, "qəbul imtahanında müəllimlə mübahisə edən oğlan sən idinm?". "Bəli" cavabını aldıdan sonra köməkçisini çağırıldı, məni yataqxanada yerləşdirməyi tapşırı".

"QURAN KURSUNA GETDİK..."

Universitetdə seçildiyi üçün onu İraqa təhsil almağa göndərildi: "Üçüncü kursda yaxşı oxuduğumuza görə mən də daxil olmaqla seçilən iki nəfər İraqa göndərildər. İraqda əreb dilini öyrənmək üçün fakültə var idi, Quran kursu da fealiyyət göstərirdi. Dostumla birləşdə Quran kursuna getdik. Səfirlikdən bunu eşitdilər və bizi çağırıldılar ki, bəs siz komso molçusunuz, ateistiniz. Neçə olur ki, Quran kursuna gedirsiniz? Bu sebəbdən sizi ordan çıxarıb geri qaytara bilərik. Quran kursuna getmək qəti qabağandır. Mən də bədahətən ağılıma gelən ilk fikri dedim: "Biz düşmənə qalib gəlmək üçün onun bütün xüsusiyyətlərini yaxşı bilməliyik, ona görə Quranı öyrənirik ki, ona qarşı silahlabilər. Müşəvir dedi ki, mən biliyim, siz yalan deyirsiniz. Amma verdiyiniz cavab bəyəndim, cavab məni qane etdi. İcazə verirəm, gedin. 5-ci kursu burada oxudum və universiteti qızılı diplomla bitirdim.

"İLK QAZANC

İlk pulunu nə zaman qazandığına gəldikdə, müsahibimiz deyir ki, imkanlı ailədən çıxsa da, heç vaxt atasından cib xərcliyi almayıb: "İlk pulumu 7 yaşında qazanmışdım. Ağdamda bizim kəndin yanından Ağcabədiyə gedən şosse yolu var idi. Həyətimdə də çoxlu albəl, gilas olardı. Meyveləri çubuqlara düzürdüm, dərsdən sonra yolun qıraqında satırdım. İlk dəfə 50 qəpik qazanmışdım. İki nəfər idik, onu böldük, peçenye aldıq və yedik. Uşaqlığımızdan biliyorduk ki, özüm-özümü saxlamalıyıam. İmkanlı ailədə böyüksem də, heç vaxt evdən pul almamışam. Kəndde yeganə saçqırxan maşın məndə idi. Atamın köhnə maşınıni düzəltdimişdim,

onunla pul qazanırdım. Bezen baş qırxmaq üçün 30 qəpik və ya 3 yumurta alırdım. Birinci kursda oxuyanda 35 manat təqaüd alırdım, bu, mənə bəs etmirdi. İkinci kursda əreb dilindən dərslər deməyə başladım. Uşaqların evlərində hazırlıq keçirdim, hərəsindən 25 manat pul alırdım. Şagirdlerimin içində Səməd Vurğunun nəvəsi Aygün, nazir müaviniinin uşaqları da var idi. Özümü yaxşı dolandırırdım, rayonundan pul göndərməyə ehtiyac qalmırı. Yay tətilində isə Şuşada pioner düşərgəsində işləyib 70 manat maaş alırdım".

Aygün Əziz

İSTƏDİKLƏRİMİN ÇOXUNU HƏYATA KEÇİRDİM...

Həmsöhbətim düşündür ki, insan neyi arzulayırsa, o mütləq yerine yetir: "Çünki bize kainat kömək edir, yol açır. Dündür, biz her şeyi Allahdan isteyirik, Allahdan başqa onun yaratdığı milyardlarla məlekələr, kainat var. O istək ki senin arzuna çevrilir və sən onu dilə getirirsən, bu, enerjiyə çevrilib kainata yayılır. O zaman sənin istəyin yerinə yetir. Bu, pis istək də ola bilər, yaxşı istək də... Menim istədiyim bütün arzularım yerinə yetir. Çünkü mən onları həqiqətən isteyirdim".

Yəməndən gəldikdən sonra o, digər planlarını həyata keçir-

məyə başlayıb və öz qazancı ilə özünə ev alıb: "Xaricdən ilk dəfə "Jiquli" markalı maşın getirmədim. O maşını qardaşımı hədiyyə etdim. İkinci dəfə "Volqa" getirdim. "Volqa"ni satdım, özümə 4 otaqlı ev aldım. Hətta evlənmək üçün də lazımdı. Bütün zinət əşyalarını alırdım. Yəməndə qızıl çox ucuz idi. Orada təxminən 200 dollara qədər pul alırdım. Yoldaşımın kim olacağını bilmirdim, heç namizəd də yox idi. Amma bütün qızılları alırdım. Beynimdə tutmuşdum ki, ailə quracağım insanın bədən ölçüləri böyük olmayacaq. Ayaqqabıya qədər alırdım. Bakıya gəldim. Firudin bəy Köçərlinin oğlu əmimlə yaxın münasibət iddi. Təsadüfen əmimlə birləşdə onlara getmişdik.

F. Köçərlinin qızı Nüسابə xanımı orada gördüm. Aspiranturaya eyni vaxtda imtahan verirdik. Bu qız mənim xoşuma gəldi, bütün alıqlarımları da ona uyğun idi. 1973-cü ildə evləndik. Evlənənə yaxın hər şeyim həzir idi. Hətta o zaman mən ilk dəfə ucqar kənddən gəlib Bakıda toy etdim. Kənddən 250 nəfərə yaxın qonaq geldi və hamı gördü ki, gəlinlə-bəy bir yerde oturub. Bu, kənd camaati üçün çox böyük yenilik idi. Beləliklə, ailə həyatımı da istədiyim kimi qurdum".

"NEQATİV AXTARIRSINIZSA, TAPACAQSINIZ..."

Müsahibimiz sonda gənclərə məsləhətlər də verdi: "Sizin istədiyiniz şey sizin daxili tələbatınız olmalıdır. Sizin şüurunuzla şüuraltı arasında münasibət qurulmalıdır. Beş hissə qabiliyyətiniz var. Amma 6-ci hissi də unutmayın. Bu, intuisiyadır. Altıncı hissənizlə şüurunuz münasibət qurulmalıdır. Bu münasibət qurulsa, siz hər şeye qadir ola bilərsiniz. Çünkü şüuraltından olan ne varsa, o, şüurun verdiyi emrlərin hamisini yerine yetirir. Gənclərə məsləhət görürem ki, qarşılara qoymaları məqsədi özlərinin daxili işi hesab etsinlər və özlərini ona hesr etsinlər. Bu o demek deyil ki, gecə-gündüz işləməlisən. Sadəcə, addım-addım öz məqsədine çatmalıdır. Çətinliklərdən heç vaxt qorxmə lazımlı deyil, çünki insan həyatında çətin olmayan heç ne yoxdur. Problem varsa, problemi həll etmək yolları da var. Allah bize ağıl, şüur verib. Əgər arzun varsa, onu yerinə yetirmək üçün çalışmalıdır. İnsan qarşısına qoyması məqsədi arzusuna çevirir və o arzunu yerinə yetirmək üçün çalışsa, mütləq arzusuna çatacaq. Əgər neqativ axtarırsınızsa, onu mütləq tapacaqsınız. Çünkü neqativ də sizi axtarıb tapır. Amma pozitiv istəsəniz, pozitiv gelecek. Kainata hansı enerjini verirsiniz, onu da alırsınız. Mən kənddə böyük uşaq kimi ayda bir dəfə kəndin qoyun, bir dəfə də mal sürusunu otarırdım. Biziim imkanımız var idi, pul verib bu işi başqaşına da gördürü bilərdik. Amma mən buna icazə vermirdim. Əgər Azərbaycanda pambıq yiğan, qoyun otaran bir nəfər na-zır səviyyəsinə gəlib çıxırsa, deməli, bu ölkədə ədalət var".